

Репо операцияларын жасау кезінде туындайтын тәуекелдер туралы хабарлама

1) Repo (позицияларды ауыстыруды пайдалана отырып репо) мәмілелерін Қоғамның клиенті Т+2 схемасы бойынша қор нарығында мәмілелер жасаған кезде клиенттік тапсырыс негізінде жасай алады, бұл ретте репо ашылған сәтте (бұдан әрі - қамтамасыз ету репо) оның дербес шотындағы (қаржы құралдары мен ақша қаражаты) Қоғам клиенті активтерінің ең төменгі құны осы клиенттің тапсырмасы бойынша Биржаның сауда жүйесінде Қоғам жасаған «репо» ашу операцияларының барлық сомасынан «Қаржы құралдарының тәуекел-параметрлерін айқындау әдістемесі» биржасының ішкі құжатына сәйкес есептелген ең төменгі маржалық талаптардан кем болмауға тиіс.

2) Repo операцияларын жасау кезінде туындайтын тәуекелдер туралы хабарламаның (бұдан әрі – тәуекелдер туралы хабарлама) мақсаты – Клиентке осындай мәмілелерді жасасуға байланысты ықтимал шығындар туралы ескерту және Клиентке мәміленің осы түрінің тәуекелдерін түсінуге көмектесу үшін танылған.

3) Қор нарығында операцияларды жүргізуге байланысты негізгі тәуекелдерден басқа, репо операцияларын жасау кезінде операциялардың осы түріне тән ерекше тәуекелдер туындайды:

- Repo операцияларын жасау кезінде Клиент баға тәуекелін көтереді. Баға тәуекелі - Клиенттің портфелі құнының төмендеуіне және нәтижесінде кірістің төмендеуіне немесе тіпті тікелей шығындарға әкелуі мүмкін бағалы қағаздар бағасының күтпеген өзгеру тәуекелі.

- Клиент репо операциялары бойынша туындаған барлық міндеттемені өтеуге міндеттенеді, бұл ретте, бағалы қағаздардың нарықтық құны күн ішінде елеулі түрде өзгеруі мүмкін. Repo мәмілелерін жасай отырып, Клиент бағалы қағаздардың нарықтық бағасының өзгеруіне байланысты барлық тәуекелдерді түсінеді және нарықтық жағдайдың өзгеруіне қарамастан туындаған міндеттемелерді өтеуге міндеттенеді.

- - Өтімділік тәуекелі - міндеттемелерді орындамауға немесе уақтылы орындамауға байланысты тәуекел. Бағалы қағаздардың активтер ретіндегі өтімділігін жоғалту тәуекелі оларды төмен шығасылармен және қолайлы бағамен жылдам сату мүмкіндігімен анықталады.

- Пайыздық тәуекел - репо бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің қолайсыз өзгеруі салдарынан шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі.

- Клиент репо операцияларын жүзеге асырған кезде Клиенттің төлемі таза пайданы азайтатын немесе оның шығындарын арттыратын комиссиялардың алынатынын ескеру қажет.

4) Тәуекел дәрежесінің ұлғаюына әсер ететін қосымша фактор Клиенттің брокерлік шотында қаражаттың (активтердің) жеткіліктілігінің қажетті деңгейін ұстап тұру жөніндегі талап болып табылады. Егер қаражаттың (активтердің) жеткіліктілігінің ағымдағы деңгейінің мәні азаятын болса, Қоғам клиенттен оны қажетті мөлшерге жеткізу мақсатында белгілі бір әрекеттер жасауды талап етеді. Бұл нарықтық бағалардың жай-күйіне және осындай сатудан кейінгі шығындарға қарамастан Клиент активтерінің бір бөлігін сату қажеттілігіне әкеп соғуы мүмкін немесе Биржаның Клиринг қағидаларына сәйкес клирингтік сессиялар өткізу кезеңінде репо операцияларын және/немесе своп операцияларын жасау арқылы жүзеге асырылатын позицияларды ауыстыру рәсімін қолдануы мүмкін.

Repo ашу және жабу мәмілелеріне клиринг рәсімдері қолданылады, онда Биржа Қағидаларында белгіленген тәртіппен неттинг (позицияларды ауыстыру) тәсілін пайдалану көзделеді. Repo ашу мәмілесінен туындайтын талаптар мен міндеттемелер тиісінше осы ашу мәмілесі жасалған күні нетто-талаптар мен нетто-міндеттемелер есебіне, ал жасалған репо жабу мәмілесінен туындайтын талаптар мен міндеттемелер жабылу мәмілесі орындалған күні нетто-талаптар мен нетто-міндеттемелер есебіне енгізіледі.

5) Repo мәмілесін жүзеге асыруға тапсырма берген Клиент репо мәмілесі бойынша барлық міндеттемені өзіне алады және Қоғамның талап етуімен репо мәмілесін жасау нәтижесінде туындаған Қоғам алдындағы берешек мөлшерінде ақша қаражатын өтеуге міндетті немесе оның дербес шотындағы бағалы қағаздар Клиенттің өзі жасаған репо мәмілесі бойынша міндеттемелерін өтеу үшін қажетті көлемде сатылатын болады.

Егер Клиенттің брокерлік шотындағы қамтамасыз ету мөлшері рұқсат етілген деңгейдің белгіленген мәнінен төмен болса, Қоғам қамтамасыз етудің рұқсат етілген деңгейін қалпына келтіру операцияларынан басқа Клиенттің позициясын мәжбүрлеп жабуға/барлық операциясын тоқтата тұруға құқылы. Бұл ретте Клиент тапшылығы Клиенттің позициясы жабылған кезде туындауы мүмкін қосымша қамтамасыз етуді енгізу бойынша жауапты болады.

6) Клиент репо мәмілелерін жасау және репоны қамтамасыз ету деңгейін осы Тәуекелдер туралы хабарламаның 1-тармағында белгіленген оның ең төменгі мәніне дейін азайту нәтижесінде

туындайтын, клиент Қоғам алдындағы өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда, репо нысанасы болып табылатын клиенттің бағалы қағаздарын сату құқығын Қоғамға береді.

7) Клиент репо операцияларын жасау нәтижесінде туындаған өз міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында клиенттің бағалы қағаздарын сатуға және/немесе өзіне тиесілі және оның дербес шотында сақталатын ақша қаражатын есептен шығаруға құқық береді, бұл ретте Қоғам клиенттің дербес шотынан репо операцияларын жасау нәтижесінде туындаған клиенттің берешегі мөлшеріндегі ақша қаражаты акцептсіз ұстап қалуына жатады (акцептсіз есептен шығару).

8) Репоны қамтамасыз ету деңгейі оның ең төменгі мәндеріне дейін азайған жағдайда, «TRADERNET» сауда платформасында клиентке репоны одан әрі жасау мүмкін еместігі туралы хабарлама көзделген, бұл Қоғамның репо нысанасын құрайтын қаржы құралдарын немесе оның дербес шотындағы өзге де бағалы қағаздарды дефолттың басталу мүмкіндігін болдырмау және/немесе реттеу үшін қажетті көлемде сатуын білдіреді.

9) Егер клиент репоны жабу операциясын жабу үшін ақша қаражатының жеткізілуін қамтамасыз етпеген жағдайда, Қоғамның оған тиесілі және оның дербес шотында сақталатын активтерін репоны жабу операциясын жабу үшін қажетті мөлшерде, клиенттің репо операцияларын жасауы нәтижесінде туындаған міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында сатуға құқығы бар, бұл ретте ақша қаражаты репо операцияларын жасау нәтижесінде туындаған клиенттің берешегі мөлшерінде Қоғамның клиенттің дербес шотынан акцептсіз ұстап қалуына (акцептсіз есептен шығаруына) жатады.

10) Клиенттің Брокерлік қызмет көрсету шартына Қосылу туралы өтінішке (номиналды ұстаумен) қол қоюы, сондай-ақ Клиентті «Фридом Финанс» акционерлік қоғамының Брокерлік және дилерлік қызметінің регламентімен және клиент жасауы (жасалған) болжанатын бағалы қағаздармен жасалған мәмілелерге қатысты Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектеулер мен ерекше жағдайлар туралы хабарламалармен және клиенттің Қоғамның www.almaty-ffin.kz ресми ресурсында орналастырылған репо мәмілелерін жасауы кезінде туындайтын Тәуекелдер туралы осы хабарламамен танысуы клиент репо операцияларын жасау кезінде туындайтын барлық ықтимал тәуекелді түсінеді, олармен келіседі және оларды толық қабылдайды.